

Stellingen over spirituele pedagogiek

en een bijbels antwoord, door drs. R.H. Matzken

1. Sinds eind zestiger jaren van de vorige eeuw heeft het onderwijs een reeks van revoluties doorgemaakt. In zijn pleidooi voor home schooling somt **dr. Reinhard Franzke** uit Hannover een aantal trends op die de pedagogiek diepgaand beïnvloed hebben, zoals

- de antiautoritaire revolutie: geen nadruk op prestaties maar op emoties
- de seksuele revolutie: doorbreekt taboes van waarden en normen; gezinsafwijzend
- de therapeutische revolutie: blokkades opheffen in plaats van kennisoverdracht
- de esoterische revolutie: toegang tot 'innerlijke zelf' via hypnotische trance.

2. De spirituele of New Age pedagogiek vindt haar uitgangspunt in het denken van Carl Gustav Jung, die zich als taak had gesteld de wereld van het 'numineuze' (ontzag voor 'de andere wereld' buiten Gods openbaring om) te integreren in de psychologische wetenschap. Na diens dood in 1961 reikte zijn invloed steeds verder, met name naar de psychotherapie. Kern daarvan is het opheffen van blokkades uit het verleden en het toegankelijk maken van de 'verborgen bronnen' binnen de mens.

3. In de pedagogiek onderscheidt men **Educere** (vermogens van het kind uit-leiden) en **Educare** ((kennis naar het kind toe-leiden).
De bijbelse pedagogiek ziet **Educere** als het naar buiten brengen en ontplooiën van de talenten die de Schepper in ieder kind heeft gelegd en **Educare** als het doorgeven van beproefde wijsheid en kennis. De spirituele pedagogiek ziet **Educere** als het kind toegang geven tot zijn eigen 'innerlijke bronnen' (openstaan voor de geestenwereld) als onderdeel van zijn zelfrealisatie en heeft weinig op met **Educare** die slechts zou leiden tot remmingen en blokkades

4. De spirituele pedagogiek gebruikt hierbij vele honderden begrippen die we moeten plaatsen in bovenstaand patroon. Hierbij maken wij onderscheid tussen

- zogenaamd remediërende handelingen, zoals ontspannings- en concentratieoefeningen, zenboeddhistische stilteoefeningen en oefeningen tegen pesten en verslaving.
- lesmethoden voor het regulier onderwijs (bijv. schrijfonderwijs) die gebruik maken van Oosterse rituelen zoals mandala tekenen, liggende achten (lemniscaten) draaien, visualisatie (bijv. landschapsmeditatie), yogische adem- en oog oefeningen, innerlijk waarnemen, sjamanistisch ratelen en trommelen.

5. Een bijbels antwoord bestaat uit twee delen:

- herkennen en ontmaskeren van alle spirituele vormen van **Educere**
- herkennen dat al deze vormen slechts namaak zijn voor bijbelse vormen van **Educere**
- formuleren wat deze bijbelse vormen van **Educare** zijn.

6. Met name dit laatste punt is het doel van deze workshop. Uitgangspunt hierbij is de spreuk die vanouds de christelijke scholen siert: "De vreze des HEREN (ontzag voor God) is het begin der kennis en wijsheid" (Spr. 1:7 en 9:10).
Daarmee kunnen wij Jung's definitie van het 'numineuze' als volgt terugvertalen: De vreze des HEREN (ontzag voor God) integreren in de pedagogische wetenschap Met andere woorden: onderwijzen (**Educare**) en opvoeden/vormen (**Educere**) vanuit Gods Woord. Dus metterdaad weer 'School met de Bijbel'.

7. Hiertoe zullen wij ons bezighouden met zaken zoals

- de Bijbel als maatstaf voor een christelijk mens- en wereldbeeld
- opbouw van een verantwoord paradigma (stelsel) van waarden en normen

- geloofsopvoeding als gewetensvorming
- opvoeding en onderwijs tot weerbaarheid in een vijandige wereld.